

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ & ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

Η Πράξη "Εκπαίδευση Αλλοδαπών & Παλιννοστούντων Μαθητών" υλοποιείται μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση" και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους

Δράση: Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας
Υποδράση: Ενδοσχολική Επιμόρφωση, Επιστ.υπεύθυνη: Μαρία Λιακοπούλου

Αξιοποιώντας τις θεωρίες μάθησης για τη δημιουργία κινήτρων μάθησης σε ανομοιογενείς σχολικές τάξεις

3, 4 & 10 Απριλίου 2014

(14.00-18.00)

2^ο Γυμνάσιο Κιλκίς

Αξιοποιώντας τις θεωρίες μάθησης για τη δημιουργία κινήτρων μάθησης σε ανομοιογενείς σχολικές τάξεις

Ιωάννης Φύκαρης,
Επίκουρος Καθηγητής Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης
Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
ifykaris@cc.uoi.gr

Η διαμόρφωση κινήτρων μάθησης αποτελεί πρωταρχικό παράγοντα της διδακτικής διαδικασίας εξαιτίας του γεγονότος ότι εμπλέκονται στο πλέγμα των αλληλεπιδράσεων, που αναπτύσσονται μεταξύ των συμμετεχόντων της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Αυτές οι αλληλεπιδράσεις επηρεάζουν την ανάπτυξη των κινήτρων τους για μάθηση, αλλά και την εξέλιξη της μαθησιακής τους φιλοπεριέργειας, αλλά και της μαθησιακής αυτονομίας και αυτο-επάρκειας. Η προοπτική αυτή συμβάλλει στη διαμόρφωση μαθητών, οι οποίοι θα έχουν τον έλεγχο όσων μαθαίνουν. Βασικά, ωστόσο, ερωτήματα είναι: Με ποιο τρόπο εξελίσσεται ένα άτομο σε μαθητή με ισχυρά κίνητρα; Ποιες θεωρίες μπορούν να ερμηνεύσουν την ανάπτυξη των κινήτρων και της αυτο-καθοδηγούμενης μάθησης; Μπορούν όλοι οι μαθητές να δημιουργήσουν ισχυρά κίνητρα μάθησης; Ποιος είναι ο ρόλος του εκπαιδευτικού σε όλη αυτή τη διαδικασία; Πώς μπορούν να αξιοποιηθούν διδακτικά οι σχετικές θεωρίες μάθησης, προκειμένου να ενισχυθεί η προοπτική δημιουργίας και λειτουργικότητας των κινήτρων μάθησης;

Στην αντιμετώπιση των ανωτέρω ερωτημάτων φαίνεται να συμβάλει ουσιαστικά η εναλλακτικότητα του τρόπου σκέψης του εκπαιδευτικού, τόσο ως προσώπου όσο και ως εκπαιδευτικού, κάτι που επιτυγχάνεται μέσα από διαδικασίες συνεχούς επαναπροσδιορισμού του διδακτικού του έργου. Ταυτόχρονα, εμπεριέχει ένα επιστημονικό υπόβαθρο της διδασκαλίας, που εδράζεται στις απόψεις που θεωρούν τη διδασκαλία ως ένα μοναδικό, πολυδιάστατο και κοινωνικό φαινόμενο, το οποίο βρίσκεται υπό διαρκή αμφισβήτηση, προσδιορισμό και επαναπροσδιορισμό, ως αποτέλεσμα στοχασμού και λειτουργικής αλληλεπίδρασης. Η αναφορά που τυγχάνει ιδιαίτερης σημασίας είναι ότι επίκεντρο της διδασκαλίας οποιουδήποτε μαθήματος είναι οι μαθητές και όχι το ίδιο το μάθημα, με κεντρική επισήμανση ότι οι μαθητές δεν είναι παραλλαγές του ίδιου ατόμου αλλά αυτοδύναμες οντότητες και προσωπικότητες. Προκειμένου η προοπτική αυτή να τύχει

εφαρμογής απαιτείται ανοικτότητα σκέψης, σεβασμός και αποδοχή της ιδιαιτερότητας και της ατομικότητας, ελευθερία και δυνατότητα έκφρασης, αλλά και διασύνδεση διαφορετικών θεωρήσεων και ενεργοποιήσεων. Καθοριστικό σημείο αποτελεί η επιστημονικά τεκμηριωμένη θέση ότι δεν υπάρχει ένας και μοναδικός τρόπος για την επίτευξη της μάθησης. Για το λόγο αυτό κεντρικά στοιχεία που οφείλουν να αναδεικνύονται στο δομικό πλαίσιο της σύγχρονης-μοντέρνας διδασκαλίας είναι η *συνεργασία* και η *αλληλεπίδραση*, κάτι που μπορεί να αναδειχθεί μέσα από την ενεργοποίηση των μαθητών τόσο ως ατομικότητες όσο και ως μέλη επιμέρους μαθησιακών ομάδων εργασίας, ταυτόχρονα με τη λειτουργική δυναμική που αναδεικνύεται από την επικοινωνιακή ενεργοποίηση και τη συμμετοχικότητα τους στην όλη διδακτική διαδικασία. Η αναγνώριση των ανωτέρω διδακτικών δυνατοτήτων θα επιχειρηθεί να γίνει κατανοητή από τους επιμορφούμενους μέσω βιωματικών εργαστηριακών εφαρμογών και άμεσης εμπλοκής τους, κατά τη διάρκεια του επιμορφωτικού σεμιναρίου.

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

Γκότοβος, Α., *Παιδαγωγική αλληλεπίδραση*, Αθήνα: Gutenberg, 1997.

Κολιάδης, Ε., *Θεωρίες μάθησης και εκπαιδευτική πράξη*, τόμοι 1^{ος}-2^{ος}-3^{ος}, Αθήνα: χ.ε., 1997.

Κοσσυβάκη, Φ., *Κριτική-επικοινωνιακή διδασκαλία*, Αθήνα: Gutenberg, 1997.

Ματσαγγούρας, Η., *Στρατηγικές διδασκαλίας. Η κριτική σκέψη στη διδακτική πράξη*, Αθήνα: Gutenberg, 1998.

Ματσαγγούρας, Η., *Η σχολική τάξη*, Αθήνα: Gutenberg, 2000.

Νημά, Ε. και Καψάλης, Α., *Σύγχρονη διδακτική*, Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, 2002.

Τρίλιβα, Σ. και Chimeinti, G., *Πρόγραμμα ελέγχου των συγκρούσεων*, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, 1998.

Τσιπλητάρης, Α., *Ψυχοκοινωνιολογία της σχολικής τάξης*, Αθήνα: χ.ε., 1996.

Φλουρής, Γ., *Η αρχιτεκτονική της διδασκαλίας και η διαδικασία της μάθησης*, Αθήνα: Γρηγόρη, 1984.

Φύκαρης, Ι., *Σύγχρονες διαστάσεις του διδακτικού έργου και ρόλου του εκπαιδευτικού: Όρια και δυνατότητες*, Θεσσαλονίκη: Αφοι Κυριακίδη, 2009.

Χρυσafiδης, Κ., *Βιωματική-επικοινωνιακή διδασκαλία*, Αθήνα: Gutenberg, 2000.

Ξενόγλωσση

Arends, R., *Learning to teach*, New York: Random House, 1994.

Burden, R., *Classroom management and discipline*, New York: Longman, 1995.

Creemers, B., *The effective classroom*, London: Cassell, 1994.

Dreikurs, R. et. Al., *Διατηρώντας την ισορροπία στην τάξη*, μτφ. Μπάμπη Γραμμένου, Αθήνα: Θυμάρι, 1989.

Edwards, H., *Classroom Discipline and Management*, Ohio: Meril, 1997

Johnson, D. and Johnson, R., "Classroom instruction and cooperative learning", In Waxman, H. and Walberg, H., (eds.): *Effective teaching: Current research*, Berkeley, CA: McCutchan, 1991.

Good, T. and Brophy, J., *Looking in classroom*, New York: Harper and Row, 2000.

Gordon, T., *Teacher effectiveness training*, New York: Wyden, 1994.

Johnson, D. and Johnson, R., *Learning together and alone*, Boston: Allyn and Bacon, 1994.

Kirschenbaum, H., *100 ways to enhance values and morality in schools and youth settings*, Boston: Allyn and Bacon, 1995.

Moore, K., *Classroom teaching skills*, New York: McGraw-Hill, 1995.

Roger, C., *Freedom to learn*, Ohio: Merrill, 1999.

Shuell, J., "Teaching and learning in classroom context", In Berliner, D. and Calfee, R. (eds.): *Handbook of Educational Psychology*, New York: MacMillan, 1996.

Thompson, M., *Professional ethics and the teacher*, Oakhill Staffordshire: Trentham Books, 1997.